

Als qui puguin escoltar-me els dic: no desespereu

Dm, 2/06/2020 per Josep-Miquel Bausset

[Del santuari estant](#)

Aquestes són les paraules que adreçà a la multitud el barber jueu de la pel·lícula de **Charles Chaplin**, "El gran dictador". El magnífic discurs que Chaplin posà en boca del protagonista d'aquella pel·lícula és ben actual als nostres dies, quan la pandèmia provocada per la Covid-19 ha portat la malaltia i la mort a moltes persones i la crisi econòmica a moltes llars.

Quan vivíem refiats perquè ens creïem "forts i segurs", com diu el salm 48, un petit virus ha capgirat la nostra vida i el ritme del nostre món. I davant d'això hi ha el risc de caure en la desesperació pel futur incert que tenim al davant, certament difícil. Per això cal, més que mai, escoltar de nou les paraules del barber de la pel·lícula, unes paraules que són un cant a l'esperança.

Enmig de l'horror nazi (i també en aquests moments tan complicats degut a la Covid-19) el discurs final de la pel·lícula exhortava el poble a la solidaritat i a la fraternitat, a "ajudar-nos els uns als altres" per tal de "fer feliços els altres" i "no fer-los desgraciats". Com en el temps del III Reich, també ara hem de creure que "en aquest món hi ha lloc per a tothom". I és que enmig del dolor i d'un desànim col·lectiu, de la por i del cansament, hem de ser conscients que "el camí de la vida pot ser lliure i bell" (tant fa vuitanta anys com ara mateix), tot i que com deia el discurs, referint-se al camí de la vida, "l'hem perdut" perquè "la cobdícia ha enverinat les ànimes, ha alçat barreres d'odi" i "ens ha empès cap a la misèria".

Quan ens creïem "forts i segurs" (Ps 48:7) i estàvem orgullosos d'haver "progressat molt de pressa", ens hem adonat que "ens hem empresonat nosaltres mateixos", ja que l'agressió al planeta o "les màquines que creen abundància ens deixen en la necessitat". I és que el nostre orgull en creure'ns els amos de la terra i "el nostre coneixement, ens ha fet cíncics i la nostra intel·ligència, durs i secs".

Les paraules que Chaplin posà en boca del barber, també estan adreçades a nosaltres en aquests moments complicats: "pensem massa i sentim molt poc". I per això, "més que màquines, necessitem humanitat. Més que intel·ligència, bondat i

dolcesa”. Perquè “sense eixes qualitats, la vida serà violenta. Ho perdrem tot”.

Com en la pel·lícula de Chaplin, també ara “els avions i la ràdio ens fan sentir més propers”, sí. Però “la veritable naturalesa d’aquests invents exigeix bondat humana. Exigeix fraternitat universal que ens uneixi a tots nosaltres”.

En la situació produïda per la Covid-19, amb la crisi econòmica que ja tenim a sobre, “la dissort que patim no és més que la passatgera cobdícia i l’amarguesa d’homes que tenen por de seguir el camí del progrés humà”. Per això, per sortir d’aquest sofriment, hem de creure que “mentre els homes existeixin, la llibertat no s’acabarà”. I per superar aquesta pandèmia i les seves conseqüències, heu de “portar l’amor de la humanitat en els vostres cors. No l’odi”, com deia el barber. No hem de lluitar per “l’esclavitud, sinó per la llibertat”, ja que “al capítol 17 de Sant Lluç llegim: el Regne de Déu és a dins vostre”. Un Regne de Déu que ens fa lliures i per això mateix, germans els uns dels altres.

Aquests moments tan dolorosos (i amb el compromís de no deixar cap persona al marge), només els podrem superar si tenim “el poder de fer aquesta vida lliure i bella”, per convertir-la en “una meravellosa aventura”.

Cal que deixant enrere les falses seguretats, l’egoisme, el consumisme desenfrenat i l’agressió al planeta, “lluitem per un món nou, digne i noble que garanteixi als homes treball, doni a la joventut un futur i als ancians seguretat”. Hem de lluitar, deia el barber en el seu discurs, “pel món de la raó, un món on la ciència” (beneïts els metges, els infermers i els farmacèutics) “i el progrés, ens condueixen a la felicitat”.

Per construir un temps nou després de la Covid-19, per néixer de nou, cal que ens alcem “per damunt de l’odi, de l’ambició, de la brutalitat”. I és que, fa vuitanta anys i també ara mateix, com deia el barber en el seu discurs, hi ha un futur millor, ja que “a l’ànima de l’home li han estat donades ales i finalment està començant a volar. Està volant cap a l’arc iris, cap a la llum de l’esperança, cap al futur, un gloriós futur que ens pertany a tots”.

Només recreant la nostra vida i el nostre món, és a dir, fent-les noves, amb una nova humanitat, amb una manera de viure més senzilla i més humil, més fraterna i més solidària amb els altres éssers vius i amb el planeta, superarem aquesta situació de pandèmia i obrirem un espai d’esperança per a tothom, especialment per als qui més dificultats tenen per avançar en el camí de la vida. Per sortir d’aquesta situació de pandèmia que sofriu (i de les seves conseqüències laborals i socials), cal que siguem conscients, com ens ha recordat el papa **Francesc**, que “no hi ha futur per a nosaltres si destruïm el medi ambient que ens sosté”. Per això només podrem sortir més forts d’aquesta epidèmia, si, com ens ha dit el papa, deixem de perdre el temps “en coses insignificants” i descobrim que “la vida no serveix si no se serveix”. Si no ens servim els uns altres i tenim cura del planeta.

Sortirem d’aquesta pandèmia (com es va sortir del nazisme), “amb el diàleg, la reconciliació i la conversió ecològica”, com ens recordava el papa en el seu [missatge](#) amb motiu de la 53ena Jornada Mundial de la Pau. Només així construirem la “pau com a camí d’esperança”, per a fer un món més habitable i més humà. Sortirem d’aquesta pandèmia, per formar una nova humanitat, si convertim aquesta crisi en una oportunitat per a créixer com a persones, amb la solidaritat i aquells gestos petits que semblen insignificants però que ens fan més

humans.